

Meer-Zicht

Blad van de Protestantse Gemeente Amsterdam - Watergraafsmeer

Voleinding:

Voor het eerst zag ik de tranen,
voleinding bij het passeren van de namen.
Tranen van nog steeds het gemis; de leegte die er is.
Voleinding nog eenmaal voor deze mensen samen,
welke door hun dierbare naar de haven zijn gebracht.
Waar hun reis is begonnen naar de eeuwigheid.

Namen liefdevol genoemd als afscheid;
voor altijd bij dierbare in het hart gesloten.
Vermoeide lichamen weer teruggegeven,
op weg naar een nieuw sprankelend leven.
De naam als een witte roos naar de vaas gedragen
God zal hun namen niet vragen.

Bij de Heer is geen voleinding,
maar een sprankelend nieuw begin.
De beëdiging van Zijn gedane belofte,
dat Hij elk mens onvoorwaardelijk bemind.
De kamer voor zijn kinderen zal Hij bouwen.
Wij mogen daarop als nabestaande vertrouwen.

van: WK25.11.2018

Afzender: Kerk "de Bron"
Protestantse Gemeente Amsterdam - Watergraafsmeer
Hugo de Vrieslaan 2 1097 ED Amsterdam

INHOUD

- 3 Info over kerk “de Bron”
- 4 Ds.Gerbrand Molenaar Einde kerkelijk jaar
- 5 In memoriam Anne Duizendstra
- 6 Ds.Rene Visser
- 8 Van de Kerkenraad
- 9 VREDESPREEK - Lukas 5, 17-26 – Vredeszondag 15 september 2024
- 12 Rooster kerkdiensten november-december 2024 + Advent en Kerst
- 13 Bericht vanuit de Diaconie
- 14 Give & Get
- 15 Pelgrimstocht (Camino)
- 17 Tel je zegeningen + bedankje Wil Abma
- 18 Brood en Vis
- 19 Hein Heijnen. (Cent)
- 20 Oproep Koffieteam
- 21 SurinameKalender 2025 (melden bij Dick Spijker)
- 22 De blik van Dick (Mijn eerste gekleurde medemens)
- 24 Terug naar de Bron 10: (bouw, gereformeerde sprekers en de heidenwereld)
- 28 Onze zieken gemeenteleden

Het eerst volgende nummer zal verschijnen **woensdag 3 januari 2025**

Kopij voor dit nummer dient U in te leveren op maandag 29 december 2024

email: meerzicht@kerkdebron.org

Protestantse Gemeente Amsterdam Watergraafsmeer

Adres Kerk De Bron
Hugo de Vrieslaan 2
1097 ED Amsterdam
020-665 55 32 (kantooruren)
E-mail info@kerkdebron.org
Internet: www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. Gerbrand Molenaar
gemeente predikant
tel. 06 13831450
molenaar@kerkdebron.org
dominee@kerkdebron.org

Ds. René Visser
Buurtdominee
tel. 06 53489239
hnrvisser@gmail.com
buurtdominee@kerkdebron.org

Ds. Margrietha Reinders
kerngemeente Betondorp Bloeit
tel. 06 10421819
margriethareinders@gmail.com

Jeugdwerker:
Dominique Massyn
massyndominique55@gmail.com

Kerkenraad

Contact opnemen met de scriba,
kerkenraad@kerkdebron.org

Beheerder Chris van der Veer
beheerder@kerkdebron.org
tel. 0625055481

Rekeningnummers
Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL78INGB0004612 09

Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL10INGB0004622084

Stichting Betondorp Bloeit
**IBAN NL39 trio 0320258513 t.g.v.
Betondorp Bloeit**

Meer-Zicht

Is het blad van de
Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer.

Het is een platform voor berichten,
meningen en achtergronden.
Meer-Zicht wordt verzonden aan
gemeenteleden

De redactie behoudt zich het recht
voor ingezonden artikelen te
Wijzigen, in te korten of in het
geheel niet te plaatsen.

Redactie: Wim Knabe
Kopij: meerzicht@kerkdebron.org

Meerzicht

Wordt in digitale vorm gepubliceerd op
www.kerkdebron.org

Ledenadministratie

Ans van Raalte-Deschan
ledenadministratie@kerkdebron.org

De Diaconie

diaconie@kerkdebron.org

Durf te vertrouwen op Uw intuïtie.

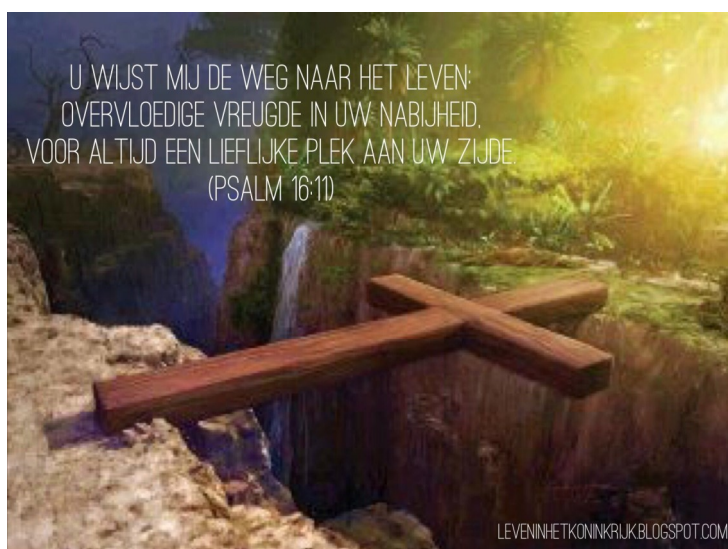

*Heer, herinner U de namen
van hen die gestorven zijn
en vergeet niet dat zij kwamen
langs de straten van de pijn
Langs de wegen van het lijden
door het woud der eenzaamheid
naar het dag en nacht verbeide
Vaderhuis, hun toebereid*

Einde van het kerkelijk jaar – gedenken van de overledenen

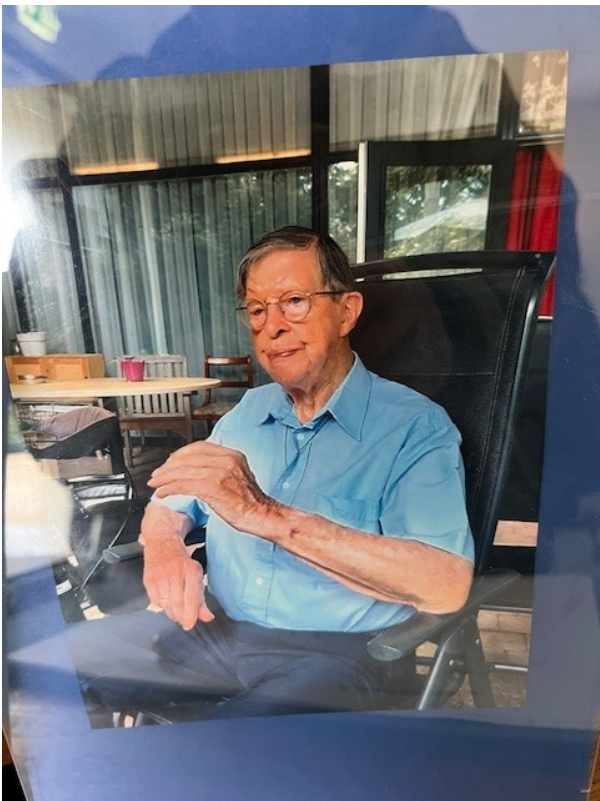
24 november is de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Traditiegetrouw gedenken we de mensen die ons in het afgelopen jaar zijn overleden. Een dienst waarin ruimte is voor herinneringen, voor gedenken, voor verdriet. En we zoeken troost in het Bijbelse verhaal dat onze namen geschreven staan in de palm van Gods hand; niemand zal ze daar ooit uit wissen. Over de grens van dood en leven is er een verbondenheid die blijft. In die zin valt er niet alleen te treuren, er is ook iets te vieren: het eeuwige Leven. In dit licht gedenken wij:

Greet de Vries	overleden op 5 december 2023	81 jaar
Pieter Bijlefeld	overleden op 10 januari 2024	88 jaar
Wilhelmina Jacoba Duizendstra-Tap	overleden op 3 april 2024	88 jaar
Eduard Smid	overleden op 22 augustus 2024	92 jaar
Anne Duizendstra	overleden op 20 oktober 2024	91 jaar

In Memoriam Anne Duizendstra 1933-2024

Zondag 20 oktober 2024 overleed Anne Duizendstra. Anne werd geboren op 15 maart 1933 als oudste zoon, later kreeg hij nog twee zussen. In de oorlog verhuisde het gezin Duizendstra van Texel naar Amsterdam. Daar ging Anne na de oorlog aan het werk, 12 jaar oud. Aanvankelijk deed hij technisch werk (repareerde schrijfmachines), later deed hij meer logistiek werk. Hij trouwde met Wil Tap en samen kregen zij twee zonen: Bauke en Bert. Er waren veel zorgen rondom Bert, maar altijd stelde Anne alles in het werk om er als vader voor zijn kinderen het beste van te maken. Op zijn 55e kreeg hij een hartinfarct en daarna besloot hij om niet meer aan het werk te gaan, maar gebruik te maken van zijn vroegpensioen. Van het thuis zijn knapte hij op. Hij was een goeie klusser, hielp anderen, en deed veel kerkenwerk in de Vrije Evangelische Gemeente waar zij toen lid waren. Samen met zijn vrouw Wil trok hij er geregeld op uit. Ze maakten tal van mooie reizen. Een jaar geleden werd Wil ziek en moest geopereerd worden. Anne kon niet meer alleen thuis zijn, dus verhuisde hij naar Vreugdehof. Intussen werd zijn vrouw niet meer beter en overleed op 3 april van dit jaar. Nu, ruim een half jaar later, is ook Anne heengegaan. Zijn lichaam en geest waren op. Hij verlangde ernaar om thuis te komen en rust te vinden bij God. Boven de kaart staan woorden uit Psalm 84: 'Ik verlang naar uw tempel', woorden die ook centraal stonden in de afscheidsdienst die plaatsvond op maandag 28 oktober in de aula van begraafplaats De Nieuwe Ooster. We leven mee met Bert die in zo'n korte tijd zowel zijn moeder als zijn vader verloor. We wensen hem en zij broer Bauke en schoonzus Toos, de klein- en achterkleinkinderen Gods hulp en nabijheid toe!

Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven; en iedereen die in Mij leeft, zal nooit sterven." Deze belofte geeft ons hoop en vertrouwen dat onze ziel na onze fysieke dood bij God zal zijn

.Johannes 11:25-26

De verloren zoon bij de Alpha-cursus

Als lezer van Meerzicht kan het u niet ontgaan zijn dat ik enthousiast ben over de Alpha-cursus. Ieder seizoen is er weer een nieuwe groep deelnemers die nieuwsgierig zijn naar het christelijk geloof. Dit keer was de start extra spannend, want een aantal deelnemers had ik nog niet eerder ontmoet; ze hadden zich online voor de cursus aangemeld. Zouden ze komen, en hoe zou het gaan?

Maar al snel was het ijs gebroken. Tijdens het voorstelrondje op de eerste avond kwamen er direct diepe vragen op: over het bestaan van God, wat dat betekent voor je leven, en wat Hij mogelijk van je wil. Het blijft bijzonder om te zien hoe God mensen aanspreekt die op de een of andere manier nieuwsgierig zijn naar geloof.

Eén avond wil ik eruit lichten, toen we spraken over het thema 'Hoe kun je geloven'. Een belangrijke vraag voor een Alpha-cursus! We bekeken een afbeelding van Rembrandts schilderij De verloren zoon. Wat zie je hier? De verloren zoon springt eruit: gehavend, maar liefdevol omarmd door zijn vader. En daar staat de oudste zoon: netjes gekleed, maar met een afkeurende blik op het tafereel. Een belangrijke vraag is misschien wel: waar sta jij in dit verhaal? Kun je je overgeven aan de liefdevolle omhelzing van God als Vader, of blijf je op een afstandje staan?

Het werd een prachtig gesprek, want veel deelnemers herkenden zich in het verhaal van de oudste zoon. Het kan immers soms moeilijk zijn ons volledig over te geven aan Gods liefde, vooral als we zien dat anderen die liefde zo vrij ontvangen, terwijl wij ons hele leven ons best doen. Maar juist ook voor die oudste zoon is er een plek, in de liefdevolle armen van zijn (hemelse) Vader. Eén van de deelnemers vatte het mooi samen: "Ik hoef bij God dus niet eerst beter te worden voordat Hij mij liefheeft; het begint bij liefde, en al het andere komt daaruit voort."

Voor mijzelf zijn dat ook waardevolle lessen. Juist als doorgewinterde kerkganger is het zo belangrijk om telkens terug te keren naar Gods liefde, je door Hem te laten omarmen en simpelweg een zoon of dochter te zijn. Het is ook mooi om daarvoor te bidden: "Vader in de hemel, wilt u me laten zien hoeveel u van me houdt?"

Kerst: de mooiste tijd komt eraan

Kerst is een drukke tijd voor ons als kerk: van het ophangen van de kerstversiering tot het organiseren van buurtactiviteiten en de kerstdiensten. Ook voor dit jaar hebben we weer

mooie plannen. Tegelijkertijd is onze opdracht als kerk ieder jaar even eenvoudig. We wijzen elkaar op het goede nieuws dat Jezus naar de wereld gekomen is en Hij altijd bij ons blijft.

Dit jaar gaan we dat goede nieuws letterlijk de buurt in brengen met een kerstspeurtocht. Het wordt een reis langs verschillende plekken in de buurt, waar kinderen en ouders het kerstverhaal kunnen ontdekken en beleven. Denk aan herders bij de kinderboerderij, de herberg in café Frankendael en de wijzen uit het Oosten. Het belooft een bijzondere ervaring te worden. Geïnspireerd door de Noorderkerk, waar deze speurtocht al jaren veel belangstelling trekt, gaan we het nu ook hier proberen. De kerstspeurtocht vindt plaats op dinsdag 24 december vanaf 14:30 uur. Meer details volgen, maar hierbij alvast een oproep: kunt u helpen? We zoeken de volgende rollen:

- 2 wijzen
- 2 herders
- 2 engelen
- 1 herbergier

Jozef, Maria en een kindje

In totaal dus **8** personen, en tieners zijn van harte welkom om mee te doen! Daarnaast hebben we nog **5** mensen nodig die willen helpen in en rond de kerk. Bent u beschikbaar op dinsdag 24 december in de middag? Laat het ons weten via buurtdominee@kerkdebron.org.

Ds.Rene Visser

Vanuit de kerkenraad

In de komende maanden wordt er weer groot onderhoud gepleegd aan ons kerkgebouw. Tot de kerst zal de aannemer vooral binnenwerken: het houtwerk wordt opnieuw geschilderd (raamkozijnen, deuren, de vloeren), in de toren slaat vocht door, dus daar wordt de muur opnieuw waterdicht gemaakt, scheuren in de muren worden behandeld. Na oud- en nieuw gaat de aannemer dan buiten aan de slag: ook daar wordt het houtwerk geschilderd, voegen nagelopen, en onder de dakpannen gekeken, of er gaan onvoorziene schade is aan de dakconstructie. U begrijpt: dit is voor onze kerk een grote kostenpost: het hele onderhoud gaat rond de € 300.000,- kosten. Gelukkig kunnen we een deel dekken met subsidie. Vooralsnog draagt het rijk bij met € 90.000,- (omdat ons kerkgebouw een monument is), en een fondsenwerver is aan het uitzoeken welke bronnen we nog meer aan kunnen boren). Maar u ziet: een groot deel drukt ook op onze begroting. De reden is dat in de afgelopen jaren de bouwkosten (materiaal, arbeid) enorm gestegen zijn. Je kan je daarom afvragen of het slim is, om in onze situatie zoveel geld uit te geven aan het gebouw. Moeten we niet in mensen investeren, in de gemeenschap zelf? Onze financiële balans is immers behoorlijk uit het lood, en deze kosten zijn voor ons eigenlijk niet te dragen. We kunnen dit onderhoud nu alleen doen, omdat we de middelen uit het verleden nog hebben, die door onze gemeenschap ooit bij elkaar zijn gespaard.

Er zijn een aantal redenen om nu toch dit onderhoud uit te voeren. Allereerst dragen wij als gemeenschap verantwoordelijkheid over dit monument. Het is aan onze zorg toevertrouwd. Het is misschien niet onze eerste en belangrijkste zorg, maar zolang het in ons bezit is, moeten we er wel goed voor zorgen. Als monument is het immers niet alleen belangrijk voor ons als gemeenschap, maar ook voor de buurt (als herkenningsteken), en voor het land (als onderdeel van ons erfgoed). Om in aanmerking te komen voor de onderhoudssubsidie van het rijk, moeten we ons houden aan een 6 jaar cyclus van onderhoud. De vorige onderhoudsbeurt is inmiddels ruim 7 jaar geleden – en dus moeten we echt wel aan de slag. Overigens, aan het interieur is de afgelopen 12 jaar geen structureel onderhoud gedaan, dus ook daar wordt het hoog tijd om de scheuren na te lopen en het houtwerk te verven.

Ten tweede denken we dat het gebouw ook voor ons als gemeenschap belangrijk is. Dit is – vooralsnog – onze plek van samenkomst, de plaats waar wij elkaar ontmoeten. Een plaats waar God in ons midden is, zoals Hij beloofd. Nu delen wij niet de Rooms katholieke kerkvisie, waarin het gebouw zelf ‘heilig’ is – toch is een kerkgebouw een heilige plaats. Heilig in de zin van afgezonderd, of misschien wel bijzonder. Dit is de ervaring van ieder die binnenkomt in het gebouw: een unieke ruimte, een unieke hoogte, een moment van verstillings en licht – kortom: een echt kerkgebouw. In de visie die we als kerk een aantal jaren geleden hebben opgesteld, wordt het kerkgebouw ook echt meegenomen, als deze bijzondere ruimte, die zoveel te bieden heeft, niet alleen voor ons, maar ook voor de buurt. Het kerkgebouw is onderdeel van onze missie.

Als kerkenraad staan wij ondertussen wel voor de uitdaging om strategisch na te denken over de besteding van ons geld, en onze bezittingen. We moeten nu beslissingen nemen over het al dan niet afstoten van de zestal appartementen die we verhuren – of zijn er andere manieren om meer inkomsten te genereren? Op de kerkenraadsvergadering van 4 december staat dit op onze agenda. Geen gemakkelijk dossier, waarvoor we uw gebed vragen. En meer nog: wilt u meedenken, heeft u ideeën, laat het ons weten!

Onlangs hoorden we ook dat Ben en Ans van Raalte gaan verhuizen naar Sassenheim. Voor hen een enorme stap om de stad waar ze hun hele leven hebben gewoond, de straat waar Ans haar hele leven woonde, en de kerk waar ze ook mee vergroeid zijn geraakt achter te laten. Ook van onze kant geldt dat: wij kunnen de kerk niet voorstellen zonder Ans en Ben. Beiden hebben de kerk lang gediend, als ouderling en diaken – van Ben hebben we enkele jaren geleden afscheid genomen in de kerkenraad als ouderling-kerkrentmeester, maar nu gaan we dus ook van Ans afscheid nemen. Ans heeft zich als diaken ingezet, en dat niet alleen: achter de schermen regelde Ans de roosters, de ledenadministratie, de bloemen, diaconale financiële zaken – teveel om op te noemen. Beide zijn ons tot zegen geweest op ongekende wijze. Uiteraard zullen we binnenkort ook passend afscheid van Ans en Ben nemen. Voor nu willen we hen alle zegen toewensen in deze grote veranderingen in hun leven.

Als kerkenraad betekent dit zeker ook dat we al op korte termijn op zoek zullen gaan naar versterking van het team. Ook daarvoor uw gebed gevraagd. En wil je bijdragen aan de bestuurlijke taken die er in een kerk ook zijn, schroom niet om iemand van de kerkenraad aan te spreken.

Alle goeds gewenst,

Namens de kerkenraad

Hans Teerds, voorzitter

VREDESPREEK - Lukas 5, 17-26 – Vredes zondag 15 september 2024**1**

Het was 1956. Op 23 oktober brak in het toenmaals communistische Hongarije een volksopstand uit. De Sovjet-Unie sloeg die opstand keihard neer. Ik was toen 11 jaar en zat net op de middelbare school in Den Haag. Ons gymnasium stond vlakbij de Russische Ambassade aan de Andries Bickerweg nr 2. Opeens zeiden wij als leerlingen spontaan tegen elkaar: “Zullen we gaan demonstreren tegen de Russen?!” En we gingen – opgewonden, joelend, schreeuwend!

De nieuwe wereld moest komen! – dat hoopten we!

Eigenlijk ben ik niet zo'n demonstrateur. De 2de keer, dat ik in Den Haag voor Vrede demonstreerde, was op 29 oktober 1983. Inmiddels was ik 38 jaar. Met duizenden liepen we in de tweede massabetoging tegen de stationering van kruisraketten. Het was met zo'n half miljoen deelnemers de grootste demonstratie ooit in Nederland. Nog herinner ik mij, hoe onze leuzen tegen de oorlog van voren naar achteren als één grote golfslag over ons heen spoelden...

De nieuwe wereld moest komen! – daarvan waren we overtuigd!

Tussen 1966 en 1989 bezocht ik vaak de DDR: het communistische Oost-Duitsland. Dat deed ik 23(!) jaren in het kader van soms clandestiene kerkelijke contacten. We gingen door bijna dichte deuren. Ook de Oost-Duitse Kerken kwamen op voor de Vrede. Als kerken wilden wij het verschil maken!

Het verschil kwam pas, toen de Berlijnse Muur op 9 november 1989 viel. Ik was 44 jaar oud en ik was erbij: bij vrienden in Thüringen op bezoek. De Nikolaikirche in Leipzig was het spirituele hart van de Val van de Mauer.

Nú komt de nieuwe wereld! – dat geloofden onze Oost-Duitse vrienden en wij. Samen huilten wij van blijdschap!

2

Maar de wereld werd niet nieuw en vredevol – integendeel!...

Afgelopen week herdachten we '9-11': de aanslagen te New York in 2001 op de Twin Towers.

Rusland viel Oekraïne binnen op 24 februari 2022. Al bijna 1 jaar woedt sinds 7 oktober vorig jaar de oorlog tussen Hamas en Israël.

Er vielen en vallen duizenden gewonden en doden, militairen en burgers. Deur na deur valt dicht; deuren worden voorgoed verwoest. De wapenindustrie draait op volle toeren. Pacifisme wordt achterhaald geacht of verdacht gemaakt. Zal ooit de nieuwe wereld op aarde komen?

Misschien denkt u nu wel: ach, dit zijn emotionele grootse herinneringen met tenslotte sombere conclusies van een 70-plusser. Ja, en??...

Of denkt u: ach ja, en dan nog steeds in de kerk een Vredesweek vieren? Heeft dat thans nog wel enige zin?

3

Dit evangelie is een voorbeeldverhaal van klein beginnen bij de verandering van jezelf. Het is kapitaal in kleingeld. Het is een opstap naar méér vrede in de wereld.

Er speelt zich heel wat af in zomaar een huis in Jezus' vaderstad: Kafarnaüm. Daar verdringt zich rond een huis een massa mensen, die Jezus wilden zien. Opgravingen hebben uitgewezen, dat er maximaal 50 mensen in die huizen van toen pasten. Marcus vertelt nog, dat het huis te klein was voor al die in Jezus geïnteresseerde mensen: velen staan buiten.

Eerst staan er 2 groepen mensen rond Jezus. De interesses van die mensen lopen nogal uiteen. De Schriftgeleerden en Farizeeën zijn van de geloofspolitie; zij staan zeer kritisch tegenover Jezus en zijn catechese. Zij werken niet verbindend, maar oordelend en veroordelend. Zij betichten Jezus van blasfemie, vermeende godslastering. In landen als Afghanistan, Pakistan en Iran kun je daar nog steeds de doodstraf voor krijgen.

Anderen zijn geboeid door het geloof, dat Jezus verkondigt of door de genezingen, die hij krachtens God soms verrichten kan.

4

Opeens komt er een derde, klein groepje mensen in beeld. Het zijn er een vijftal = dus zo'n kleine 10% van de aanwezigen. Het is een verlamde met zijn vier mantelzorgers.

Op deze Vredeszondag zie ik deze ene verlamde als representant of vertegenwoordiger van alle lamgeslagen mensen. Dat zijn mensen, die fysiek en/of psychisch weerloos zijn, uitgeteld, gepest, misbruikt, ontslagen, murw, onthutst, in de steek gelaten, depressief, lam gezopen of gespoten, uitbehandeld, machteloos, uit balans.

Op deze Vredeszondag denken wij aan zulke mensen. En aan mensen, alom lamgeslagen door burgeroorlogen. Aan dissidenten in Rusland. Aan vrouwen in Afghanistan. Aan slachtoffers van aanslagen. Aan vervolgd gelovigen: christenen worden thans het meest vervolgd. Aan soldaten, tijdens Vredesmissies getraumatiseerd.

De 4 draagbed-dragers, de brancardiers (zeggen ze in Lourdes), zie ik als vertegenwoordigers van al die vrijwillige mantelzorgers in de geest van Florence Nightingale. Van alle Nederlanders is thans zo'n 12-13% mantelzorger, dus ongeveer 1 op de 8 mensen. Anderen kunnen de tijd of moed niet opbrengen om zieke, bedreigde, stervende of rouwende mensen te bezoeken.

5

Wat allereerst opvalt in het Evangelie van vandaag is, dat de 4 mantelzorgers met de verlamde patiënt niet door de menigte mensen heen kunnen komen. Iedereen staat zo te zeggen ruggelings naar hen toe. Er is geen aandacht, eerder ergernis door de ontstaande onrust.

De 4 brancardiers lopen echter niet vast in boosheid of frustratie. Zij nemen het ook niet op tegen de verhinderders, maar ze blijven gemotiveerd en worden creatief. Ze doen aan geweldloze communicatie: voor hen tellen de gevoelens, noden en behoeftes van de verlamde.

Hun benen vervangen de benen van de lamgeslagene. Via de buitentrap lopen ze naar boven het tegeldak op. Misschien zong Psalm 121 in hen: “Ik hef mijn ogen naar omhoog, vanwaar mijn hulp komen zal. Mijn hulp komt van God, die hemel en aarde gemaakt heeft. De Eeuwige zal je voet niet laten wankelen...”

Onorthodox en onwankelbaar op het tegeldak gekomen lichten zij tegels om een gat te maken, waardoor ze hun zieke kameraad kunnen neerlaten tot vlak voor dus oog in oog met Jezus. Deze tegellichters doen diaconaal werk, en brengen hem naar Jezus als dé Pastor.

6

Hoe Jezus reageert vertellen alle 3 evangelisten Matteüs, Marcus en Lucas op precies dezelfde wijze – Jezus ziet hun actie als een en al: “gelóóf, vertrouwen”.

Ari van Buuren (Hofkerk)

arivanbuuren1945@gmail.com

PAX

Ontwerp: Samira Charrouf

VREDESWEK.NL

14 T/M 22 SEPTEMBER 2024

**SAMEN VOOR
VREDE. NU!**

Rooster kerkdiensten nov-dec 2024

Rooster kerkdiensten

zondag 3 november 2024	Gerbrand Molenaar	
zondag 10 november 2024	Gerbrand Molenaar	
zondag 17 november 2024	René Visser	
zondag 24 november 2024	Gerbrand Molenaar	Laatste zondag kerkelijk jaar
zondag 1 december 2024	Gerbrand Molenaar	1e advent - Heilig Avondmaal
zondag 8 december 2024	Margrietha Reinders	2e advent
zondag 15 december 2024	René Visser	3e advent
zondag 22 december 2024	Margrietha/Gerbrand	4e advent - Philadelphia
dinsdag 24 december 2024	René Visser	kerstavond
woensdag 25 december 2024	Gerbrand Molenaar	1e kerstdag
zondag 29 december 2024		

(Wijzigingen voorbehouden)

Advent en kerst

Op zondag 1 december begint een nieuw kerkelijk jaar. Dat begin staat in het teken van uitzien en verwachten: de periode van Advent. We bereiden ons voor op het eerste grote feest in de kerk: kerstmis! Geen feest komt zomaar uit de lucht vallen; het vraagt om voorbereiding, anders gaat het langs je heen. Voor de kerk bestaat de voorbereiding op Kerst uit een tijd van inkeer. Je onderzoekt jezelf, wat er in je hart leeft. Misschien stuit je op leegte, verdriet, op hardheid of verzet. Hoe eerlijker je onderzoek, hoe dieper het verlangen naar “Zoals sterren mensen melden

dat geen nacht te donker is,
zal een kind ons komen redden
dat het licht der wereld is.

”(Liedboek 462:6)

Kerstonbijt

Bij feest hoort een maaltijd! Op Kerstmorgen 25 december is iedereen welkom om in de kerk met elkaar te ontbijten. Dit ontbijt is van 9:00 tot 10:00 uur in de kerkzaal. De dienst start hierdoor een half uur later: om 10:30 uur. Eet je mee? Geef je dan voor 23 december op bij Harda van Wageningen: hardavanwageningen@gmail.com

Kerst met mensen met een verstandelijke beperking. Op zondag 22 december vieren we Kerst samen met mensen met een verstandelijke beperking. Altijd weer een prachtige en kleurrijke viering waarbij De Mee-praters hun rol in het kerstverhaal met glans vervullen. Ook de H.J. Smitband is van de partij. In verband met personenvervoer begint de dienst niet om 10 uur maar om 11 uur. Iedereen is zeer welkom!

Bericht vanuit de Diaconie

Collecte doelen november-december 2024

Datum collecte:	Diaconaal doel
3 november	Drugspastoraat Amsterdam
10 november	Sanyu Babies Home Uganda
17 november	Give en Get Project
24 november	Stichting Flame Foundation
1 december	Kerk in Actie – adventscollecte - Moldavië
8 december	Kerk in Actie – adventscollecte - Ghana
15 december	Stichting Surinamekalender
22 december	Classicale Commissie Pastorale Zorg Gehandicapten
24 en 25 december	Kerk in Actie - Kinderen in de Knel
5 januari 2025	Barthimeus Sonneheerdt

Verantwoording Diaconale collectes 2024

Datum collecte:	Diaconaal doel	
25 augustus	Flame Foundation	315
1 september	Kerk in Actie – Moldavië	144
8 september	Give en Get project	120
15 september	Pax vredesorganisatie	317
22 september	Kerk in Actie – Syrië	95
29 september	Diaconie Amsterdam – Wereldhuis	171
6 oktober	Protestantse kerk Nederland – Israëlzondag	160
13 oktober	Betondorp Bloeit	123
20 oktober	Diaconie Amsterdam, maaltijden voor ongedocumenteerden	118
27 oktober	Stichting Surinamekalender	152

De Diaconie heeft een bijdrage van € 750,- gestort op giro 555 voor de mensen die slachtoffers zijn geworden van die vreselijke oorlog in het Midden Oosten. Kerk in Actie is één van de hulporganisaties die hieruit geld ontvangt zodat zij hun hulp daar met de zusterorganisaties kunnen voortzetten.

**Diaconie Protestantse Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
IBAN NL10INGB0004622084**

Lieve mensen van De Bron,

Sinds een aantal maanden zamelen we elke **2e zondag van de maand** in voor de Give en Get. Daar komen wekelijks meer dan tien mensen, die allemaal 4 a 5 producten meekrijgen. U begrijpt dat de kast dan snel leeg is. Mocht de kast zo leeg zijn, dan vullen we vanuit de Diaconie altijd aan.

Gelukkig zijn er ook mensen die elke week wat meenemen! Zo wordt de kast week voor week weer bijgevuld. We willen iedereen die geregeld wat meeneemt daar enorm voor bedanken!

Ondertussen gaan we gewoon door met inzamelen. Op het hoogtepunt zamelden we 2 volle kratten per maand in. Inmiddels zijn we terug naar 1 krat per maand. Laten we daar met zijn alle weer 2 volle van maken! We hopen dat u daar iets aan bijdraagt. Zo maken vele handen licht werk.

Met een hartelijke groet namens de Diaconie en het Missionaire Team

Giften voor het **Give & Get project** kunt u ook doneren op de rekening van de Diaconie onder vermelding van 'Give & Get'. **IBAN NL10INGB0004622084**

Wees de reden dat iemand glimlacht vandaag

Het begon allemaal in Saint Jean Pierre de Port. Een klein dorpje in Zuid-Frankrijk, gelegen tegen de flanken van de Pyreneeën. Daar zou mijn Camino starten. Na een comfortabele treinreis die wel een sneltreinvaart van 314 km/uur haalde kwam ik daar aan in de avond. Bij de herberg werd ik meteen doorgestuurd naar het pelgrimkantoor, alwaar ik nog net voor sluitingstijd een stempelkaart bemachtigde en een gesprekje kreeg van een vriendelijke meneer met een Belgisch accent die me voorbereidde op de reis naar Santiago de Compostella.

Wat deed ik daar? Ik ging toch niet die 800 km lopen naar één of ander pelgrimsoord? Gekkenwerk! Maar ik wist het antwoord op die vraag. Ik liep daar om mijn benen te testen. Om te kijken of ik bijvoorbeeld een hele week kon wandelen. Zonder pijntjes. Met een de eerste dag de zwaarste: 27 km over de Pyreneeën, 1200 meter omhoog en dan weer steil omlaag door een dennenbos. Wat een geweldige dag! De uitzichten, de loslopende paarden met enorme koeienbellen om hun nek. Klingel, klingel, klingel. Moe, maar zeer voldaan, kwam ik aan bij de eerste overnachtingsplek. Ik had het gedaan! Wow! Wat voelde dat goed.

Maar de test was nog niet voorbij. Dit was een zware dag, maar er moesten toch tenminste nog 6 volgen. Dus maar weer de volgende dag op pad. De dagen die volgde waren ook probleemloos. Ja, goed, na 3 dagen wandelen was ik echt wel toe aan een rustdag. Die ook uitgebreid genomen in de grote stad Pamplona. Maar verveelde me te pletter zonder het wandelen. Dus maar weer de volgende dag lekker vroeg op pad. Om 07:00 uur liep ik met de ochtendzon de stad uit.

Na een week wandelen dacht ik: kom, ik kan nog wel een stukje verder. Waarom niet? Ik had tijd genoeg. Er zijn zoveel wandelaars hier, en die willen allemaal naar Santiago. Ik loop gezellig nog een stukje mee. En zo gebeurde het. Na 2 weken begon ik te rekenen. Het wandelen beviel me best goed. Maar als ik naar Santiago zou willen zou ik onvoldoende tijd hebben. Want ik had 4 weken vrij genomen. En ik zou toch ten minste 5 a 6 weken nodig hebben. Even een appje naar mijn baas sturen, met de vraag, of ik wellicht mijn vakantie wat kon oprekken met 1 a 2 weken. Die reageerde "Dit maakt mij niet blij. Maar als het moet, mag het." Wat een geweldige werkgever!

Dus liep ik nog een stukje verder. En verder. En verder. Het land werd vlak. De zon brandde op mijn huid. Zweetdruppels gutste langs mijn ogen. Wat is het hier warm! Maar ik liep door, want zo snel laat ik mij niet kennen. Zou ik de helft redden? Gewoon proberen. De ene dag volgde op de andere. En werden weken. Wat duurde dat lang zeg! 400 km. Maar ik haalde het middelpunt. En liep door.

Nu ben ik weer thuis. En realiseer ik me pas goed: *ik heb het gedaan!* Bijna 800 km in 6 weken. Toch best wel een prestatie. In de kerk realiseerde ik me pas goed dat ik een eeuwenoude pelgrimstocht heb gedaan. Die pelgrims deden het vanwege het geloof. Of boetedoening. Was het voor mij een boetedoening? Of had God me met een trucje voor zijn karretje gespannen?

In de weken die volgde kwam het besef pas goed. Hij heeft mij opnieuw een kans gegeven! Een volledige genezing geschonken. Ik heb een nieuw leven en ben dus herboren. Nou, dat werd wel tijd na zes ellendige jaren die begonnen direct na mijn doop. Bedankt hoor!

Mijn arbeidsovereenkomst is afgelopen en ik heb die niet verlengd. Ik ga verder op de Camino. Maar deze Camino heeft geen doel. Geen eindpunt. En geen regels. Ik ga 's ochtends de deur uit, en wandel verder. 1, 5, 10 of 25 km. OV, deelauto, deelbakfiets. Alles mag. Alles kan. Zo is de Camino mijn Weg geworden. Mijn levensweg. En dit keer wandelt Hij vrolijk met mij mee.

Schrijver bekend bij Redactie

Tel je zegeningen

Een oude vrouw komt bij de dokter en zegt: "Ik heb één hand vol klachten". Zal ik ze eens opnoemen?" "Laat maar eens horen," zei de dokter.

"De eerste vinger is mijn verloren man. De tweede zijn mijn lichamelijke klachten. De derde vinger, dat ik zo weinig meer kan doen. De vierde, dat ik me soms zo eenzaam voel. De vijfde vinger, dat er om me heen zoveel bekenden weggevallen zijn." "Dat is inderdaad een hele hand vol," zegt de dokter.

"Maar die andere hand dan?" vraagt hij nieuwsgierig. "Dat zijn mijn zegeningen, wilt u die ook horen?" vraagt ze. "Graag," zegt de arts.

De eerste vinger, dat ik elke dag voldoende te eten heb. De tweede, dat mijn huisje in de winter lekker warm is. De derde, dat er mensen om mij heen zijn die me helpen. De vierde, dat ik de laatste tijd gespaard ben van nog meer ziekten en pijn. De vijfde vinger, dat ik voldoende geld heb om mijn rekeningen te betalen.

De dokter kijkt naar beide handen. De vrouw kijkt hem aan en zegt: "Hier zijn twee handen die verdriet hebben gedragen, tranen hebben gedroogd en wel eens tot vuisten zijn gebald. Ook twee handen die weten wat leven is.

En weet u wat er gebeurt als ik mijn handen vouw tot een gebed?" "Vertel" zegt de dokter.

Als ik bid, gebeurt er iets met mijn handen. Dan gaat mijn hand met de zegeningen naar mijn hand met het verdriet. Dan vouw ik de vingers in elkaar en komen de moeilijke gebeurtenissen tussen de zegeningen in. Biddend breng ik mijn verdriet bij God. Daarna tel ik de zegeningen.

Ik ben dankbaar dat ik twee handen heb. Ze houden elkaar in evenwicht. Ze houden mij in evenwicht en zo is mijn leven ook minder zwaar.

Bron: geloofwaardigopvoeden.nl

17

Hartelijk dank voor de mooie bos bloemen t.g.v. mijn 80e verjaardag en het beëindigen van de koffiedienst.

Lieve groet, Wil Abma.

Brood & Vis kring

Brood en vis is de tweede zaterdag van de maand

Afsluiting brood en vis afgelopen zaterdag ☀️

Zo'n prachtige foto ontvang je dan ... wat een feest!, elk jaargetij weer, genieten van de Schepping en samen optrekken. Altijd weer anders, altijd weer bijzonder. Soms is de groep groot, soms klein met vaste en minder vaste deelnemers. Elke keer een Hagepreek bij het ontbijt die verrassende gesprekken oplevert. Vaak gaan we de tuin in, soms is er een klus en doorgaans ook kinderactiviteiten.

De volgende zijn dit jaar op zaterdag 9 november en zaterdag 14 december.

Op 9 november bereiden we ook, zeker met de kinderen, Sint Maarten (lampionnen!) voor. En op 14 december, hoe anders, gaan we Kerst versieren. Dat versieren wordt vast leuk en spannend want de kerk staat mogelijk in de steigers.

Wees welkom, ook voor een bakkie. Om 9.15 uur start het ontbijt met Hagepreek en we ronden rond de middag af.

Groet,

Mirjam, Paul en Mari

Op deze plek wil ik u danken voor uw aandacht voor de Flame Foundation! De opbrengsten van de collecten in de kerk zijn steeds weer geweldig! We hebben veel geld bijeengebracht zodat onze Tabita jaren in het Flame programma kan blijven. We gebruiken daarom de donaties ook om actuele initiatieven van de Flame Foundation te ondersteunen.

Tijdens de collecte van zondag 25 augustus vertelde ik van de workshops die de Flame Foundation 3 x per jaar organiseert. Dit is voor de 100 Flamekinderen en hun verzorgers. De week voorafgaand aan de collect had er juist een workshop plaatsgevonden over respect. Al sinds de oprichting organiseert de Flame workshops en reeds vele onderwerpen zijn de revue gepasseerd. Bijvoorbeeld over malaria, grenzen aangeven en schoon water. Ook komen volwassen geworden Flamekinderen vertellen op de workshop over hun beroep en de weg er naar toe. De favoriete workshop van leidster Sally was een trip naar de stad Kisumu aan het Victoriameer. Ze bezochten daar het kleine vliegveld en bestudeerden zebra's in een kleine dierentuin. De kinderen genoten!

Vast onderdeel van de workshop zijn de gebeden en een vrolijk buiten spel. Ook het samen lunchen is een belangrijk onderdeel. Elke dag een maaltijd is geen vanzelfsprekendheid. En de kinderen voelen zo dat ze deel uitmaken van de Flame familie.

Mirjam van Meekeren-Wildenbeest

Meer info: wildenbeestm@hotmail.com of www.flamefoundation.nl

Cent

Op zondagmiddag gaat kleine Loesje vaak bij haar grootmoeder op bezoek. Deze is negentig plus en nog heel goed bij de tijd. Met haar zilverwitte lange haren en haar bruine ogen lijkt ze wel een sprookjesfee. Haar naam is 'Lammertina' maar van jongs af wordt ze 'Lammie' genoemd. Grootmoeder is zeer op haar kleine hartendief gesteld. Samen drinken ze thee en eten een taartje.

Op een dag zegt Loesje bij zo'n gelegenheid dat ze op Kerstavond een supermooi toneelstuk heeft zien uitvoeren. In de kerk. Door kinderen uit haar basisschool. Ze vraagt: 'Grootmoeder, weet u dat Maria door een wonder in verwachting was?'

Opeens gaat een emotionele snaar bij haar grootmoeder trillen. Levendig begint ze over een voorval uit haar kinderjaren te vertellen, dat haar nogal heeft aangegrepen. Op zondag krijgt ze van haar vader één cent. Om in het zakje te doen in de kerk. Op een dag zijn haar ouders druk met haar kleine zusje in de weer. Ze is ernstig ziek. Ditmaal mag Lammie op eigen houtje naar de kerk. Ze krijgt wel een cent mee.

Het is een schitterende lentedag. Ze besluit naar een snoepwinkel te gaan en koopt er voor één cent drop. Daarna gaat ze in het park zitten snoepen. Op een bankje in de zon. Deze ochtend laat ze de kerk links liggen.

Destijds waren vrouwen uit een orde van religieuze zusters heer en meester op haar basisschool. De gezichten door een witte boord omgeven, waren ze in een zwarte toga gehuld. Een soort Roomse boerka zonder harem masker. Een enkele vriendelijke zuster deed Loesje weleens denken aan een ongehuwde tante van haar.

Het hoofd van de school werd mère Mathilde genoemd. Haar knoet werd door alle kinderen gevreesd. Zelfs door sommige ouders.

Wanneer Lammie die maandag op school komt, wordt ze bij mère Mathilde geroepen. Het schoolhoofd kijkt haar ernstig aan: 'Lammertina, wat deed je afgelopen zondag in de snoepwinkel? Zuster Clarissa zag je er stiekem binnengaan.'

Grootmoeder beeft bij de herinnering. 'Ma mère, ik kocht voor één cent drop.'

De non heeft een stem waarbij vergeleken azijn suikerwater is. Ze zegt: 'Dat was natuurlijk je gift voor in de kerk.'

‘Ja,’ zegt Lammie en begint te huilen.

Het school hoofd en zij staan recht tegenover elkaar. Voor straf geeft de non haar een loei van een klap in haar gezicht. Vervolgens vraagt ze met opgeheven hand: ‘Wat zég je nu?’

Lammie herinnert zich wat haar klasgenootjes haar hebben verteld. Angstig snikt ze:

‘Merci, ma mère Mathilde.’ Ze mag weer naar haar klas terug.

‘Toen ik die muilpeer kreeg,’ vertelt grootmoeder, dacht ik: ‘als ik groot ben, ga ik nooit meer naar de kerk.’

Na dit relaas is Loesje een tijdje stil. Met grote ogen heeft ze naar dit verhaal geluisterd.

Daarop vraagt ze: ‘grootmoeder, is je zieke zusje helemaal genezen?’

‘Goddank ja. Het was wel vreselijk op het randje.’

Opeens merkt Loesje op: ‘Grootmoeder, misschien speelde G*D toen wel verstoppertje met je.’

Blij verrast kijkt Lammie haar aan. ‘Mijn lieve kind, je hebt helemaal gelijk. Die genezing was een geweldig troost. In de chassidische vertellingen klaagde de kleinzoon van rabbi

Baruch eens over zijn vriendje dat weigerde hem te zoeken. Bij het verstoppertje spelen.

Toen zei de wijze rabbi met tranen in de ogen: “Zo spreekt God ook: “Ik verstop me maar niemand wil me zoeken””.

Ongeduldig vraagt Loesje: ‘Zullen we nu ons taartje gaan eten?’

Hein Heijnen

De bundel Maanlichtverhalen brengt u in een doolhof van ontmoetingen in clair-obscuur. Maanlichtverhalen ontstaan meestal 's nachts. Een maanlichtverhaal beschrijft een ontmoeting met iemand die een wonderlijke ervaring heeft meegemaakt. De beleving van zo'n ontmoeting kan een gevoel oproepen dat het te maken heeft met een engel uit een andere dimensie. En dat de meeste verhalen in deze bundel goed aflopen, is een wonder op zich.

OPROEP KOFFIETEAM: Wie wil ons team versterken. Hoe meer mensen zich beschikbaar stellen om na de dienst koffie te schenken en de koffiekopjes op te ruimen dan graag. We hebben behoefte aan jongere mensen die willen meehelpen.

U kunt zich aanmelden bij een van de kerkraadsleden of op email kerkenraad@kerkdebron.org

SurinameKalender 2025

Zondag 22 september, theater De Omval in Diemen: presentatie van de SurinameKalender 2025, de 32^e editie.

Het was een prachtige middag. Na de opening door voorzitter Mark Zwaan, vertelde Twie Tjoa over de Vereniging Ons Suriname en het Surinamemuseum in oprichting. Aruna Sitaram, de winnares **Heel Holland Bakt 2024**, nam het eerste exemplaar in ontvangst, en de fotojury bestaande uit Guillaumine Nelom, sinds jaar en dag een van onze sponsors, en haar kleinzoons Guy en Hugo maakten bekend welke foto zij hebben verkozen tot de winnende foto van deze kalender. Dat is geworden de foto die ook op de voorplaat staat, gemaakt door Jeannet Kelholt. Een bijzondere foto van een schoolklas die les krijgt in de schaduw van een grote boom op het schoolplein. Tenslotte vertelde Ietje Rijnsburger over één van de projecten die onze stichting het afgelopen jaar heeft ondersteund: het (voor)leesbevorderingsproject Rupsje Nooit Genoeg. Tussendoor traptten de mannen van Muziekformatie 5IVE STAR flink op het gaspedaal.

Het is weer een prachtige kalender geworden. Dertien foto's, die een heel mooi, gevarieerd beeld geven van verschillende aspecten van Suriname. Natuurlijk ook weer interessante achtergrondverhalen, onder andere over de beroemde Bruynzeelhuizen, de inheemse natuuronderzoeker Johannes Karwafodi, de toernee van het Surinaamse voetbalelftal door Nederland in 1948, en het enige graf van een persoon van kleur in de Oude Kerk in Amsterdam, dat van Jacob Matroos Beeldsnijder.

De kalender kost € 15,95, exclusief verzendkosten. Met de opbrengst ervan en met de giften die wij onder andere vanuit De Bron mogen ontvangen, kunnen wij weer een aantal projecten ondersteunen. Meestal zijn dat er vier of vijf per jaar.

U kunt de Surinamekalender 2025 bestellen via www.surinamekalender.nl/bestellen of aanschaffen bij een van onze verkooppunten; in de Watergraafsmeer is dat de Linnaeus Boekhandel. En via ondergetekende kunt u ook een exemplaar bemachtigen.

Graag willen wij u allen hartelijk danken voor uw financiële ondersteuning van onze activiteiten door de collectes in de Bron!

Inmiddels zijn de voorbereiding voor de kalender van 2026 gestart. Kalendermakers leven in de toekomst!

Namens Stichting Suriname Jaarkalender,

Dick Spijker

dickspijker@xs4all.nl

De Blik van Dick Mijn eerste gekleurde medemens

Het was op de Oetewalerbrug. Ik was denk ik een jaar of zeven, acht en liep met mijn moeder naar de HEMA; misschien ook wel waren we onderweg naar Oma, die linksaf op de Transvaalkade woonde.

Vlak voor ons liep hij, een zwarte heer met kort kroeshaar en gekleed in een keurig kostuum met daaroverheen een lange, lichtbruine regenjas. Ik zie hem nog zo voor me, de aanblik van de man heeft een onuitwisbare indruk op me gemaakt. Blijkbaar was ik de enige, want verder maakte niemand zich druk om de aanwezigheid van deze man. En zo hoort het ook.

Behalve Zwarte Piet was dit de eerste keer dat ik een gekleurde medemens zag. Associaties met Zwarte Piet had ik niet; je kon zo wel zien dat hij dat niet was. In mijn onschuld dacht ik misschien dat hij de zilverpapieren doppen van de melkflessen kwam ophalen die we op school inzamelden voor de arme kindertjes in Afrika. Dat deden we toen nog.

De Oetewalerbrug, een paar honderd meter van De Bron, voert over de Ringvaart die rondom de Watergraafsmeer loopt. Het is de schakel tussen de Middenweg in de Meer en de Linnaeusstraat in Oost, voorheen Oetewalerweg, genoemd naar het dorp Oetewaal dat ter hoogte van de Muiderpoort lag.

In meer dan één opzicht is deze brug van historisch belang: op 9 oktober 1811 trok keizer Napoleon Bonaparte hier om drie uur 's middags Amsterdam binnen voor een bezoek aan onze hoofdstad. Nou ja, eigenlijk zijn hoofdstad want in 1810 waren de Nederlanden door hem ingelijfd. Amsterdam begon destijds bij de Oetewalerbrug, de Watergraafsmeer was tot 1921 een zelfstandige gemeente. Mathhieu van Bree maakte van de intocht op de brug een kolossaal groot schilderij dat in 2011 in de Nieuwe Kerk werd tentoongesteld en nu in de Schuttersgalerij van het Amsterdam Museum hangt.

Verder biedt de brug bijna letterlijk uitzicht op een aantal plaatsen die voor altijd met racisme en rassenhaat verbonden zullen zijn. Kijk je in de richting van het centrum van Amsterdam dan zie je links de Transvaalbuurt. Straatnaambordjes als Pretoriusstraat, Krugerplein, Transvaalkade, Paardekraalstraat en Schalk Burgerstraat sieren de gevels, herinnerend aan een zeer duister verleden. Eén van de pleinen is later vernoemd naar Steve Biko, de vermoorde Zuid-Afrikaanse burgerrechtenactivist. Om het een heel klein beetje goed te maken.

Voor en in de Tweede Wereldoorlog woonden in deze buurt heel veel Joden. Zij waren daarheen verhuisd vanuit de Waterloopleinbuurt, vanwege sociale aspecten en omdat ze hier toch op loopafstand van de synagoge waren. Helaas zijn zeer, zeer vele Joodse bewoners van de Transvaalbuurt door de nazi's op transport gesteld en nooit meer teruggekomen.

Mijn moeder, die in de oorlog ook in die buurt woonde, vertelde later dat de gedwongen verlaten woningen al rap werden geplunderd en van al het bruikbare hout ontdaan om kachels en fornuizen te stoken.

Vanaf de brug is verderop in de Linnaeusstraat nog net het voormalig Burgerziekenhuis, later stadsdeelkantoor, nu hotel te zien. Voor de ingang werd in 2004 Theo van Gogh op klaarlichte dag doodgestoken. Deze moord had allerlei racistische elementen in zich.

Tenslotte. Zo'n beetje halverwege de Linnaeusstraat begint het Oosterpark. Bij het slavernijmonument wordt ieder jaar de Keti Koti herdenking georganiseerd ter herinnering aan nog zo'n afschuwelijke en beschamende periode uit onze geschiedenis. Keti Koti is Surinaams voor Verbroken Ketens en staat symbool voor de afschaffing van de slavernij in ons koninkrijk op 1 juli 1863.

Terug naar die heer in de lichtbruine regenjas. Als je tegenwoordig over de Oetewalerbrug loopt kom je daar heel veel mensen met zeer verschillende huidskleuren en van zeer verschillende culturele achtergrond tegen. Niemand kijkt daarvan op. En zo hoort dat ook.

Daarover kunnen we als mensen niet duidelijk genoeg over zijn; daarover –en over kwesties als klimaatverandering en armoedebestijding- moeten we ook als kerk onze mond nadrukkelijk, maar beschaafd open doen; niet alleen als kerk als geheel, maar ook als De Bron, niet als actiegroep, maar als InspiratieBron voor engagement.

De Oetewalerbrug; wat een indrukwekkende plek om die mijnheer te hebben ontmoet. Wist ik wie hij was, ik zou een glas met hem gaan drinken!

Dick Spijker

www.deblikvandick.nl

Terug naar de Bron 10: bouw, gereformeerde sprekers en de heidenwereld

Bouw van de Rehobôth-kerk

We beginnen deze korte beschouwing over Gereformeerd Watergraafsmeer voor de Eerste Wereldoorlog met het wijden en in gebruik nemen van de Rehobôth-kerk, met achterlating van het oude gebouwtje aan de Wakkerstraat, waar de Nederlands Hervormden intrekken. Gereformeerd Watergraafsmeer heeft grote plannen en streeft naar sterke uitbreiding, alle kanten op en zeker tot en met Nederlands Indië.

Maar eerst moet een stuk land gekocht worden voor het nieuwe kerkgebouw. Dat lukt in 1907, aan de zuidkant van het dorp, aan de rand van wat dan nog het Prins Bernhardpark heeft. Het perceel gaat voor fl. 1.500 gulden over van eigenaar A. ter Kuile naar de Gereformeerde kerkenraad van Watergraafsmeer. De eerste nieuwe paal van de Rehobôth-kerk wordt geslagen op maandag 2 september 1907, door aannemer Joh. Kraay & Co. te Hillegom. Het ontwerp is van architect Tj. Kuipers. Hieronder een afbeelding van de de plechtigheden bij het slaan van de eerste paal (foto uit 350 jaar Watergraafsmeer). De man met de hoge hoed is dominee Schouten en zijn vrouw zit geheel in het wit op de tribune. Tijdens de plechtigheid wordt een eerste steen aangebracht door Schouten en nog 15 door de kerkeradsleden. Bovendien wordt een loden bus met oorkonde ingemetseld

Woensdagavond 3 juni 1908 wordt de kerk, gefinancierd is uit kleine leningen en fl. 47.500 heeft gekost, om 20 uur onder grote belangstelling – er wordt van 1.500 aanwezigen gesproken - in gebruik genomen. Het uurwerk in de toren is ondanks een verzoek van de kerkenraad jammer genoeg niet gefinancierd door de Gemeente Watergraafsmeer, omdat volgens hen de toren ongunstig gelegen is in de Gemeente. Het gebouw kent 1.300 zitplaatsen en kan aan maximaal 2.000 aanwezigen plaats bieden, en er zitten een pastorie, vergaderzalen en kosterwoning aan vast.

Gereformeerde sprekers

Dominee J.L. Schouten houdt een gloedvolle toespraak, waarin hij de oorkonde der inwijding voorleest waarin de naam van de kerk definitief wordt vastgesteld: Rehobôth-kerk. Voorts gaat Schouten uitgebreid in op de put Rehobôth, zoals die in het Oude Testament in Genesis 26: 22b voorkomt en waar de kerk haar naam aan ontleent. Rehobôth betekent op die plaats “de HEERE heeft ruimte gemaakt.” Het is een populaire naam voor nieuwe kerken en scholen, en bijzonder is dat de Joodse vereniging voor de Indische Buurt zich Rechouwous noemt, hetzelfde woord en begrip maar dan anders getranscribeerd. Concreet is in het Genesisverhaal sprake van Izak die een put graaft maar daarover een twist met andere herders krijgt. Die eerste put noemt hij Esek, dat wil zeggen twist, gekijf. Een tweede door Izak gegraven put blijkt ook een bron van ellende. Die noemt hij Sitna, vijandschap, haat, wederstand. Pas over een derde put werd niet getwist. Daarom noemde hij deze Rehobôth: de HEERE heeft ruimte gemaakt. Dominee J.L. Schouten gaat dieper op de materie in., beschrijft de geschiedenis van de Gereformeerde kerk van de Watergraafsmeer, herinnert aan de tijd dat de Hagepredikers dichtbij de locatie van de kerk actief waren en wijst de gemeente op de rijke zegeningen die zij heeft mogen ontvangen: hoe de Heere ook hier ruimte gemaakt had doordat de gemeente gewassen was, en opdat de gemeente nog wassen zou.

Sprekers zijn verder een drietal hoogleraren van de Vrije Universiteit: Dr.

W. Geesink, Dr. H.H. Kuyper en Dr. C. van Gelderen. Eerstvolgende spreker is Geesink (foto links), die na de preek van Schouten en het zingen van Psalm 116:10 het spreekgestoelte bestijgt. Willem Geesink (1854-1929) wordt in Amsterdam geboren en heet eigenlijk Gerhard Herman Johannes Wilhelm Jacobus Geesink. G.H.J.W.J. Geesink dus.

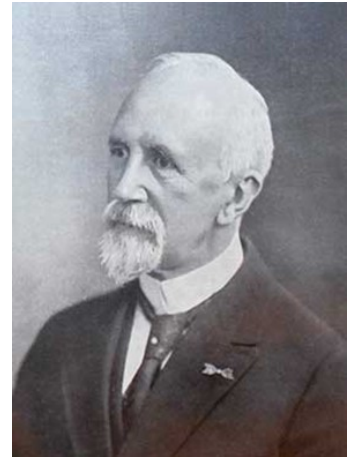
Een hele mond vol. Willem Geesink wordt geboren in een Luthers gezin waar Da Costa over de vloer komt, gaat op zijn twintigste over tot de Nederlands Hervormde kerk, studeert daar ook theologie maar

gaat mee met de Doleantie van Abraham Kuyper: beleeft in zijn standplaats Schipluiden een doorbraak en wordt gereformeerd. Sinds 1890 is Willem Geesink buitengewoon hoogleraar aan de Vrije Universiteit en in 1908 is hij inmiddels opgeklommen tot rector magnificus van de instelling. Geesink is de opvolger van Ph.J. Hoedemaker aan de theologische leerstoel van de VU. Vanaf 1910 begint hij te kwakkelen met zijn gezondheid. Geesink is tot 1926 betrokken bij de VU en schreef vele boeken op gereformeerde grondslag,

waarvan *Van 's Heeren ordinantiën* in vier delen een van de bekendste is. Thema van zijn toespraak bij de opening van de Rehobôth-kerk is het onderscheid tussen de Kerk als vergadering der gelovigen en het kerkgebouw als vergaderplaats waar de HeDr. Herman Huber Kuyper (1864-1949) is de zoon van Abraham Kuyper. Hij wordt geboren in het Gelderse Beesd, waar zijn vader predikant is. H.H., op de foto op de volgende pagina rechts, slaagt er in om in 1889 het eerste doctoraat dat door de Vrije Universiteit wordt uitgegeven, binnen te slepen. Ook hij wordt, na een

predikantschap in Baarn, in 1910 hoogleraar en rector magnificus aan de Vrije Universiteit. Het is voor Herman Huber niet gemakkelijk om in de schoenen van zijn beroemde vader te lopen. Ook

zijn aangekondigde grote werken kwamen niet tot stand of strandden na één deel. Wel bewaakte hij hartstochtelijk het Gereformeerde bastion. In de jaren dertig kwam hij onder verdenking te staan van sympathie voor de nationaalsocialistische zaak. Dit is hem na de oorlog ernstig kwalijk genomen. De zoon van H.H. Kuiper, trad in dienst van de

Waffen SS en sneuvelde aan ere zijn gemeente wil ontmoeten. We wisten geen verdere details van de toespraak van Geesink terug te vinden. Tijdens de opening van de Rehobôth-kerk brengt Kuyper in herinnering hoe Babylon, Egypte en Athene prachtige tempels hadden en hoe ook David begeerde zijn God een huis ter woning te stichten, en wat God aan David had toegezegd. Spreker wenst dat God in dit huis, de Rehobôth-kerk, ook behagen heeft en de dienst in dit huis wil gebruiken om velen toe te brengen.

Derde spreker naast predikant J.L. Schouten tenslotte is Cornelis van Gelderen (1872-1945), waarvan we de foto links laten zien. Van Gelderen, die in Schoonhoven geboren wordt als zoon van zilversmid Pieter van Gelderen en Hendrika Jacoba (Jet) Callenbach, is van 1888 tot 1893 als bediende werkzaam in een boekhandel, maar weet dan toch te gaan studeren aan de Vrije Universiteit. Dit verloopt zeer gunstig en sinds 1904 is van Gelderen lector Hebreeuws en bijbelse archeologie. Sinds 1905 onderwijst hij de (overige) Semitische talen en sinds 1907 is hij hoogleraar Oude Testament. Van Gelderen is populair bij de studenten, omdat hij zich als eminent geleerde vol voor de zaak inzet, en tegelijkertijd zichtbaar wordt als een eenvoudige gelovige. De toespraak van Van Gelderen deze avond heeft betrekking op de uit Babylon terugkerende Joden, die de tempel herstellen. Spreker hoopt dat het God de Heere mag geloven ook door dit huis vele levende stenen toe te brengen tot Zijn eeuwige tempel, die niet door mensen gemaakt is. Nadat Psalm 89:10 gezongen is eindigt dominee Schouten met dankgebed. Burgemeester Johannes Wilhelmus de Wit van de Watergraafsmeer is ook bij de opening aanwezig. Hij spreekt na de viering in de consistoriekamer de aanwezigen toe. Het grote nieuwe kerkgebouw is een aanwinst voor de Watergraafsmeer. De Gemeente zelf heeft gezorgd voor een behoorlijke bestrating en heeft ook een kabel laten leggen zodat de elektrische verlichting van de kerk kan functioneren. Ook de Bouwcommissie wordt bedankt, en de zusters die de gordijnen hebben

geschonken.

De heidenwereld

Er worden inmiddels diverse beroepen op de regelmatig ook elders in het land predikende ds. J.L. Schouten gedaan, in de veronderstelling dat hij na de succesvolle kerkbouw mogelijk te vinden is voor een nieuwe uitdaging. Voor een beroep uit de eerste uitbreidingswijk van Rotterdam, Feijenoord bedankt Schouten in juli 1908. Een beroep uit Den Haag in februari 1909 wordt ook door de predikant afgeslagen. Ook een beroep uit Delft slaat hij dat jaar af. Het bevalt Schouten goed in de Watergraafsmeer. Er is een bloeiende jongelingsvereniging Samuel, en ook de zending heeft de volle aandacht, zoals blijkt uit een krantenverslag van november 1909 over een avond in de kerk aan de Paul Krugerstraat waarin dr. J.G. Scheurer, directeur van het Petronella-hospitaal te Djogjakarta, vertelt over de zegeningen van het Gereformeerde zendingswerk in Nederlands Indië. Het Petronella-hospitaal wordt in 1897 door de Gereformeerde Zending opgericht en is verbonden met zendingsactiviteiten in het zuidelijk deel van centraal Java. Er worden vaker zendingsavonden gehouden in de Rehobôth-kerk. Zo is op zaterdag 20 oktober 1910 op een dergelijke avond de latere minster-president H. Colijn als spreker aanwezig, die dan al lid van de Tweede Kamer is voor het district Sneek, en onder andere de volgende woorden spreekt:

Bij de torenbouw van Babel werden de volken verdeeld en over de aarde verspreid; op den Pinksterdag werden de volken vereenigd, en nu heeft ieder Christen, als deel der wereld, de roeping om naar de gaven en krachten hem geschonken, voor de Zending te arbeiden. God heeft aan ons kleine vaderland een gedeelte van Azië toevertrouwd. Wij zijn als het ware naar Indië gedreven. In 1811 werd het ons ontnomen, doch naar Gods besteld werd het ons weder teruggegeven, opdat wij die volken het Evangelie zouden brengen.

Op 14 maart 1911 spreekt Dr. P.A.E. Sillevius Smit op een zendingsavond in de Gereformeerde Rehobôth-kerk, over een viertal gedachten: 1. de gezant voor de heidenwereld; 2. de bede uit de heidenwereld; 3. de drang tot de heidenwereld, en 4. de toekomst van de heidenwereld. Dominee Schouten is intensief met de Gereformeerde zending in Azië bezig. Zo spreekt hij op donderdag 30 maart 1911 ook in de Funenkerk op een bijeenkomst van de Kinder Zendingsvereniging.

Dominee Johannes Lambertus Schouten is niet alleen betrokken bij de zending, maar ook bij de Gereformeerde Ziekenverpleging. In mei 1910 houdt hij een toespraak tijdens de jaarvergadering van deze vereniging in de Keizersgrachtkerk, waarin hij ingaat op het verhaal van de barmhartige Samaritaan, en waarin hij de treffende, nu ook nog actuele woorden spreekt, waarmee we het portret van ds. Schouten willen afsluiten:

Uit de wereld gaat een klacht uit tegen de gemeente. De Samaritaan maakt de gemeente beschaamd. Wat de wereld uit pure menslievendheid doet, moet de gemeente doen uit liefde voor den Heere. Het is niet genoeg een schoone belijdenis te hebben, haar te beleven, haar te ontplooiën in de wereld, dat is de roeping. Een belijdenis geeft ons niet, als niet uit beginsel, uit liefde voor God, tevens het werk wordt verricht.

Tot zover ds. J.L. Schouten, die uitmunt in werklust in bovengenoemde zin. Beroepen uit Rotterdam, Utrecht, Baarn en Zwolle slaat hij af, maar Arnhem is hem in april 1911 uiteindelijk toch te machtig. De dominee vertrekt en de gemeente staat voor de opdracht

een nieuwe predikant te zoeken. Hierover lezen we bij leven en welzijn meer in een volgende aflevering van *Terug naar de Bron*. Schouten zal uiteindelijk in 1940 op 67-jarige leeftijd overlijden, na in 1920 vanuit Arnhem weer naar Amsterdam te zijn gekomen, diverse malen synodevoorzitter te zijn geweest en ook president-curator van de Theologische Hogeschool te Kampen, waarmee hij al in zijn Watergraafsmeerse tijd een bijzondere band heeft. Op de begrafenis te Zorgvlied zijn vele prominente gereformeerden aanwezig: de voorzitter van de Amsterdamse kerkenraad dr. P.G. Kunst, de Amsterdamse gereformeerde predikanten, de rector-magnificus van de Vrije Universiteit prof. dr. A. Sizoo, prof. dr. F.W. Grosheide, prof. dr. J. Waterink, prof. dr. D. Nauta, vertegenwoordigers van de Kerkenraad, van de Zendingsdeputaten der Generale Synode der Gereformeerde Kerken en vele anderen. Op uitdrukkelijk verzoek van de overledene wordt niet ingegaan op zijn velerlei werken, maar wordt alleen het Woord Gods gesproken. De plechtigheid eindigt met een dankwoord van de zoon van Schouten, die treurt om het verlies van vader, maar met blijdschap in zijn hart overweegt hetgeen vader gewonnen heeft. Gedenkt uwe voorgangers.

Wordt vervolgd

Rogier Schravendeel

Fysio

Beter

Bewegen

Vestigingen:

Overtoom 256

Veeteeltstraat 20

Johan jongkindstraat 3

Tel. 020.6184658

Wij denken aan al onze zieken gemeenteleden

Als je gezond bent heb je **1000 wensen**, als je ziek bent heb je maar **1 WENS**

*Bezorgdheid***In Gods handen**

'Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden.'

(FIL. 4:6)

Wil je van je bezorgdheid afkomen? Ga dan bidden. Als je erop vertrouwt dat God het beste met je voorheeft, in elke situatie, zal zijn vrede je bezorgdheid wegnemen. God zegt dat je je geen zorgen hoeft te maken. Leg al je problemen maar in zijn handen en Hij die het heelal regeert en elk haartje op je hoofd heeft geteld, zal ervoor zorgen dat het goed komt. Ben je bereid om Hem te vertrouwen?

Kees Zwart, John Claassen, Elly Bakker, Elly Boers,
En die niet bij naam genoemd willen worden

*Het gebed is de hemelse haven,
waar we in de storm van ons leven
kunnen schuilen.*

Vandaag begraaf ik jou in mij,
niet in de aarde, niet in een kist.
Niet in die bomen in de ochtendmist,
daar ben jij niet.
Jij bent veilig bij mij.
Vandaag begraaf ik jou in mij,
Niet bij die steen daar, die lange rij.
Al die oude namen, daar hoor jij niet bij.
Nee vandaag begraaf ik jou in mij.
Dan kan ik met je praten en antwoord geven.
Dan blijf je leven in mijn leven.
Hier neem mijn ogen en kijk met mij,
neem mijn voeten en loop met mij.
We gaan naar huis nu, wij allebij.
Vanaf vandaag leef jij in mij.
Vandaag begraaf ik jou mij

Van: Judith Oskamp